

Opfølgning på data på hospitaler

Formål

- At sikre at patients monitoreringsplan og hospitalets opfølgning på patients data er som aftalt.
- At tydeliggøre opgaven rettet på grænseværdier, vurdering og evt. intervention.

Aktør

Sundhedsfagligt personale fra hospitalet.

Kompetencer

Personale med sygeplejefaglige kompetencer. Der kan være undtagelser, hvis følgende kompetencer tilstede: Erfaring med KOL, oplært i og forståelse for telemedicin, erfaring med målinger og værdier. Skal kunne anvende viden om KOL og kende symptomer på forværring.

Data

Data er målinger fx iltmætning, blodtryk og vægt, resultater fra test/score og svar på sygdomsspecifikke spørgsmål fra spørgeskema. Data udløser farvekoder i Telma svarende til vigtighed. Brug af træningsfilm medfører ingen data.

Farvekoder

Rækkefølgen af farvekoder er ud fra vigtighed og afhænger ikke af mængden af data eller hvornår disse er fra. Det gør, at der kan være fx en rød eller gul farvekode og ”derunder” nyere grønne data. Farvekoder figurerer på Opgaver i Telma i prioriteret rækkefølge ud fra vigtighed og har følgende betydning:

Rød	Grænseværdi overskredet ved én eller flere værdier
Gul	Én eller flere værdier skal observeres
Blå	Ulæst besked eller rejse-sætte-sig test
Grå	Aktiviteter ikke udført til tiden <i>eller</i> data kan ikke triageres pga. fejlscenarie markeres med ”!”
Grøn	Ingen grænseværdi overskredet

Handling

Målehyppighed

De første 14 dage. Patients plan opsættes, så der måles og svares på sygdomsspecifikke spørgsmål dagligt. Hensigten er, at den enkelte patient lærer at anvende det telemedicinske udstyr. Derudover at de sundhedsfaglige kan vurdere, om de forudindstillede grænseværdier passer til patient.

Efter 14 dage. Patients plan tilrettes, så der måles og svares på sygdomsspecifikke spørgsmål én til tre gange om ugen evt. hyppigere. Den enkelte patient kan indsende data hyppigere end aftalt. Disse ekstra målinger håndteres på de tidspunkter, hvor opfølgning er aftalt at finde sted.

Sygeplejersken ser data

- De første 14 dage ses data 3 gange om ugen på hverdage.
- Efter 14 dage, hvor grænseværdier evt. er blevet justeret, ses data 1-3 gange om ugen på hverdage.
- Planen ændres til det antal gange om ugen/de ugedage, der er aftalt patient skal måle.
- De sundhedsfaglige på hospitalet kan vurdere, om der er behov for hyppigere opfølgning på data fx på alle hverdage. Fx patient har været indlagt, har en forværring og/eller er nyopstartet med iltbehandling.
- Målinger foretages inden kl. 12. Tidspunktet ændres, hvis et andet tidspunkt passer bedre i forhold til den enkelte patient eller hospitalet.
- Når planlagte målinger udføres inden kl. 12, ses data samme dag, hvis dette er en hverdag – ellers førstkommande hverdag.
- Hvis målinger udføres eftermiddag/aften, planlægges med at de indsendes dagen før opfølgningsdag.
- Det anbefales, at der er 3 dage mellem målingerne, hvis patient måler 2 gange om ugen.
- Hvis data ses fredag anbefales, at data indsendes morgen/formiddag mhp at kunne reagere på data.
- Ved sammenfald af helligdag og opfølgningsdag følges op på data på førstkommande hverdag.

De første 14 dage vurderes om målinger er valide

- Det vurderes, om målingerne er valide. Ligger målingerne jævnt eller er den enkelte værdi meget springende. Hvis springende værdier, kontaktes patient med henblik på at optimere målemetoden.

Efter de første 14 dage vurderes kvaliteten af målingerne

Kvaliteten af målingerne vurderes **ikke** at være valide:

- Stilling til om kvaliteten af målingerne kan øges, fx ved at patient får hjælp hertil af pårørende/anden person.
- Stilling til om nogle af målingerne skal undlades. Dette fordrer kontakt til læge.

Kvaliteten af målingerne vurderes valide:

- Værdierne ligger midt i normalområdet: Ingen ændring. De forudindstillede grænseværdier passer til patient.
- Værdier ligger i normalområdet, men tæt på grænsen til gul, i området gul eller i rød. Handling:
 - Patients tilstand stabil. Det forventes, at indkomne værdier er normale for patient. Se grænseværdier og justering heraf i efterfølgende afsnit.
 - Patients tilstand ikke stabil fx grundet forværring. Der er sundhedsfaglig intervention¹. Der afventes yderligere 14 dage, inden der tages stilling til justering af grænseværdier ud fra ovennævnte punkter.

Løbende opgaver i hele perioden

Grænseværdier, foruddefinerede

Grænseværdier	Rød lav		Gul lav		Gul høj		Rød høj	
	Fra	Til	Fra	Til	Fra	Til	Fra	Til
Systolisk blodtryk		< 90	≥ 90	≤ 110	≥ 160	< 180	≥ 180	
Diastolisk blodtryk					≥ 90	≤ 110	> 110	
Puls - hvile		≤ 50	> 50	< 60	≥ 110	< 130	≥ 130	
Iltmætning		< 88	≥ 88	≤ 92				
Vægt		≤ -2	> -2	≤ -1	≥ 1	< 2	≥ 2	

Vægt: Der skal tilføjes referencepunkt for vægt sv.t. patients aktuelle vægt.

Grænseværdier, justering heraf

Der kan løbende opstå et behov for, ved en konkret patient i samråd med læge, at justere på de foruddefinerede grænseværdier.

Ved behov for at justere værdier, der ikke er direkte lungerelaterede, rettes kontakten til den, der styrer den pågældende behandling fx almen praksis eller kardiologisk afd. Denne kontakt sker altid kun når, det er aftalt med patient. Hvis det vurderes, at patient selv kan tage kontakten, opfordres hertil og hospitalet informerer almen praksis herom.

Vær løbende obs. på kvaliteten af målingerne idet patients situation kan ændres. Fx kan ændring af patients vægt medføre, at blodtryksmanchetter bliver for stor/lille hvilket kan påvirke resultatet af blodtryksmålinger. Der kan derfor være behov for fornyet opmåling af patients overarm og bestilling af ny manchetter.

Farvekoder, der er indbygget i spørgeskemaer og ikke kan justeres

CAT² spørgeskemaet afdækker, hvordan KOL-sygdommen påvirker patients velbefindende og hverdag. I svarene på de enkelte spørgsmål ses, hvor patient bliver påvirket. Vær obs. på hvad patients score er normalt/hvad basis er, idet den samlede score stiger ved en forværring. Tildeles som udgangspunkt alle patienter og besvares én gang ugentligt (kan udelades hvis det skønnes uoverskueligt eller uhensigtsmæssigt for den enkelte patient).

¹ Intervention: Handling der har til formål at ændre en tilstand eller hindre en igangværende udvikling. Kilde: Begrebsdatabase, Nationale Begrebsarbejde for Sundhedsvæsenet (NBS).

² CAT (COPD assessment test): Anvendes til at få et skøn over symptomer, aktiviteter og gener grundet KOL samt ændringer i disse over tid. Der er 8 spørgsmål hver med 6 svarmuligheder (0-5) og en samlet sum (0-40). [CAT skema](#) og [CAT vejledning](#), Dansk Lungemedicinsk Selskab, Vejledninger og Skemaer.

CAT-skemaet har følgende farvekoder:

Farvekode	CAT-score	Påvirkning i hverdagen
Grøn	0-5	Ingen
Grøn	6-10	Lav
Gul	11-20	Moderat
Gul	21-24	Svær
Rød	25-30	Svær
Rød	31-40	Meget svær

MRC³ skalaen vurderer patients grad af åndenød ved aktivitet og deltagelse i daglige gøremål. Vær obs. på forøget score. Ved springende score vær obs. på patients anvendelse: Start ved spørgsmål 1. Hvis patient kan svare "Ja" fortsættes til spørgsmål 2 osv. Patient skal markere ud for det spørgsmål, der er det sidste, der kan svares "Ja" til. Tildeles som udgangspunkt alle patienter og besvares én gang månedligt (kan udelades hvis det skønnes uoverskueligt eller uhensigtsmæssigt for den enkelte patient).

MRC-skemaet har følgende farvekoder:

Farvekode	MRC-skala	Symptomer
Grøn	1	Ingen åndenød undtagen ved kraftig anstrengelse
Grøn	2	Åndenød ved hastværk og gang op ad lille bakke
Gul	3	Går langsommere end andre på samme alder pga. åndenød og må stoppe op for at få vejret ved gang frem og tilbage
Rød	4	Må stoppe pga. åndenød efter ca. 100 meter
Rød	5	Kan ikke forlade hjemmet pga. åndenød eller får åndenød ved af- og påklædning

Farvekoder, vurdering og intervention

Målinger og svar på spørgsmål indeholder farvekoder, som indikerer patients tilstand og mulige interventioner.

Grøn farvekode

Ingen grænseværdier er overskredet. Løbende vurderes om værdier er stabile eller bevæger sig i negativ retning.

Gul farvekode

Én/flere indkomne værdier for målinger, test/score eller sygdomsspecifikke spørgsmål er uden for normalområdet og medfører en vurdering og evt. en sundhedsfaglig intervention. Der vil være følgende muligheder:

- Vurder om der er nyere målinger i normalområdet eller patients tilstand er ved at stabilisere sig.
- Kontakt til patient for at gentage måling, hvis målingen vurderes mindre egnet.
- Kontakt til patient med henblik på vurdering af dennes tilstand.
- Opstart af selvbehandling, hvis patient har en sådan (se rød farvekode herunder).
- Kontakt til læge. Dette er altid først efter en sundhedsfaglig intervention.
- Ved gentagne målinger med værdier udenfor normalområdet, der ikke kan forklares ud fra patients oplysninger konfereres med en læge. Konklusionen dokumenteres i journalen.

Rød farvekode

Én eller flere indkomne værdier for målinger, test/score eller sygdomsspecifikke spørgsmål er både uden for normalområdet og observationsområdet. Dette medfører en vurdering og oftest en sundhedsfaglig intervention. Der vil være følgende muligheder:

- Vurder om der er nyere målinger i normalområdet eller patients tilstand er ved at stabilisere sig.
- Kontakt til patient for at gentage måling, hvis målingen vurderes mindre egnet.
- Kontakt til patient med henblik på vurdering af dennes tilstand.
- Opstart af selvbehandling, hvis patient har en sådan. [Selvbehandlingsplan til KOL-patienter](#) ved hyppige eksacerbationer (≥ 2 pr. år) skal ordineres af behandlingsansvarlig læge.
- Kontakt til læge. Dette er altid først efter en sundhedsfaglig intervention.

³ MRC (Medical Research Council): Åndenødsskala (1-5 trins skala) til bedømmelse af graden af åndenød. [MRC](#), Dansk Lungemedicinsk Selskab, Vejledninger og Skemaer.

- Ved gentagne målinger med værdier udenfor normalområdet, der ikke kan forklares ud fra patients oplysninger konfereres med en læge. Konklusionen dokumenteres i journalen.

Grå farvekode

Der er aktivitet der ikke udført til tiden *eller* data der ikke kan triageres pga. fejlscenarie.

Aktivitet fx måling eller spørgeskema der ikke er besvaret svarende til frekvens i plan:

- Tjek om planen og frekvens for aktivitet svarer til det, der er aftalt med patient.
- Tjek hvad patient ikke har besvaret til tiden. Kvitter for grå farvekode, hvis der er nyere besvarelse.
- Tjek om der er en besked fra patient mhp årsag. Hvis dette er tilfældet, handles herpå.
- Hvis der hverken er data eller besked fra patient, undersøges det, om patient er blevet indlagt.
- Hvis der ikke er forklaring på manglende data, kontakt da patient mhp. årsagen og sikre en løsning heraf.
- Grå farvekode bør være en undtagelse. Husk at kvittere for grå farvekode når årsagen er afklaret og der er ageret herpå. Se også afsnit herunder om manglende målinger

Data der ikke kan triageres pga. fejlscenarie

- Data er markeret med "!" og fejlmelding ses ved klik på "!" fx manglende referenceværdi ved vægt.

Blå farvekode

Der er en ulæst besked. Beskeder mellem patient og hospital via patients skærm/Telma anvendes **aldrig** til akutte beskeder.

- Besked fra patient. Behandles ud fra indhold og det vurderes, om der er behov for kontakt.

Manglende målinger

Vær opmærksom på om årsagen er, at patient ikke selv kan anvende måleudstyr og/eller indsende data. I så fald afklares muligheden for hjælp hertil.

Ved patient, der konsekvent glemmer at indsende målinger og/eller besvare spørgeskemaer vurderes, om det fortsat er relevant for patient at have et telemedicinsk tilbud. Dette beror på en individuel vurdering foretaget af den monitoreringsansvarlige. En beslutning om at udtræde af tilbuddet sker i dialog med patient, hvor der afklares, om der er en plausibel årsag til de manglende målinger, fx sygdom egen eller i familien, flytning mv. Ved manglende motivation for deltagelse drøftes årsag og evt. stop af telemedicin samt om patient vil have mere gavn af et andet tilbud. Patient kan informeres om, at det er muligt at opstarte telemedicin igen på et senere tidspunkt.

Terminale patienter og patienter med palliative behov

Svært syge patienter, herunder terminale⁴ kan i nogle tilfælde fortsat have gavn af telemedicin. Dette skal afklares i samarbejde mellem patient, den monitoreringsansvarlige og den behandlingsansvarlige læge. I nogle tilfælde kan det være hensigtsmæssigt at justere på planens aktiviteter og frekvens, så patient fx kun svarer på symptomspørgsmål, og ikke længere foretager målinger eller kun foretager nogle bestemte målinger.

Der bør være en fortløbende dialog med patient om formålet med telemedicin og stillingtagen til fortsat monitorering. Ved fortsættelse i tilbuddet vurderes hvor monitoreringsansvaret bør ligge, herunder om der er behov for specialiserede kompetencer i den telemedicinske opfølgning.

Nogle patienter vil have forløb hos palliativt team. Ved behov for vurdering af fx måleregime eller grænseværdier, er det fortsat den behandlingsansvarlige læge, der har ansvar for dette.

⁴ **Kronisk lungesvigt** er permanent nedsat lungefunktion, hvor daglige symptomer trods optimal standardbehandling begrænser patient. På dette tidspunkt kan den palliative indsats startes. Ukendt restlevetid – men behov for lindrende symptombehandling. **Terminalt lungesvigt** er til stede, når en patient med kronisk lungesvigt opfylder kriterierne for terminaltilskud. Forventet levetid uger til få måneder.

Snarligt døende er, når patient vurderes i en tilstand, hvor lindrende behandling alene er indiceret og død forventes inden for kort tid. Obs behandling med opioider og benzodiazepiner, samt opmærksomhed på behandlingsniveauet. Forventet levetid få timer til dage (Sundhedsstyrelsen, 2015).

Hospitalet orienterer almen praksis

Almen praksis orienteres om årsag og relevante observationer, hvis patient er opfordret til at gå til lægen. Dette kan ske løbende i forløbet og altid først efter, det er konfereret med patient. Formålet er, at almen praksis kender årsagen til en patients henvendelse, idet nogle patienter ikke kan huske årsagen til lægebesøget.

Ændringer i Telma og spørgeskemaer

Monitoreringsansvarlige orienteres om ændringer i Telma og planer via mail. Hvis ændringen påvirker opgaver og Monitoreringsansvarlige orienteres om ændringer i Telma og planer via mail. Hvis ændringen påvirker opgaver og arbejdsgange, opdaterer TeleCare Nord instrukser. Når der abonneres på siden for fagfolk med instrukser på www.telecarenord.dk modtages mail, når der er nyt. Opdatering af Telma-app, på patients skærm, sker via mobil styring (MDM), hvis skærmen står tændt 1-2 dage/måned.